

HET KLASLOKAAL

De klas bevindt zich op de eerste verdieping van een huis in halfopen bebouwing (tweewoonst), Het gebouw is licht aangepast aan de huidige functie. Een smalle houten trap leidt naar de verdieping. Er is ook een metalen brandtrap buiten.

Het lokaal bestaat uit twee dooreenlopende kamers.

Het houten plafond in golvende structuur valt het meest op.

Boven de tafel hangt een dorre tak van krulwilg, met een hanger van agaatschijven.

De seizoenetafel is eenvoudig: krulwilgtak met jonge blaadjes. Bloeiend fluitenkruid.

Op de tafel ligt een mooi bergkristal. Ook op de schouw ligt er een bergkristal.

Geluiden van de klas boven zijn duidelijk te horen: voetstappen, rollend materiaal...

DE KINDEREN

19 kinderen ingeschreven in deze klas, vandaag 19 aanwezig (rond 08.45 uur zijn er 16 aanwezig, 3 komen later).

De oudste kleuter in deze klas is 6 jaar en 4 maanden oud, de jongste kleuter is 3 jaar en 8 maanden.

Wanneer komen de kleuters over uit de peuterklas?

Waarom zitten er nog twee kinderen uit het geboortjaar 2005 in deze klas?

Is er een behandlingsplan voor deze kinderen? Krijgen zij aangepaste opdrachten?

Worden deze kinderen begeleid door het CLB of op een andere manier?

Wat was de motivatie van de leerkrachten om deze kinderen een extra kleuterjaar te geven?

Wat was de motivatie van het CLB?

OBSERVATIE

08.30: L zit aan tafel.

De kinderen komen binnen met een ouder. Zowel kind als ouder geven een hand aan L.

Dit is een mooie ontvangst.

Er zitten 7 kinderen aan tafel. Ze hebben een kleine bol deeg voor zich en bewerken het deeg met een deegrolletje.

4 kinderen zitten in de poppenhoek te weven.

Het is tamelijk druk, vooral bij de kinderen die kneden.

08.45: De kinderen zijn zeer spontaan en levendig.

De levendige kinderen van deze klas vielen al op tijdens de turnles enkele dagen geleden.

L bekijkt de weefwerkjes en helpt. Ze bekijkt ook andere werkjes van de kinderen en geeft commentaar.

2 jongens worden nogal wild. Ze gebruiken Kapla als wipplank. L maant hen aan tot rust. Ze gehoorzamen.

Enkele kinderen weven met een lange naald en wol. R heeft eerst een vingerhaakwerk gemaakt en vlecht dit nu op een groter weefraam.

4 meisjes bouwen in de speelkamer met bakjes, ze gebruiken ook de zetel van L en maken een kamp.

L spreekt zacht.

- W speelt lang met de ark van Noah en gebruikt daarbij kaplablokjes. Hij gebruikt de inkepingen op de ark waarin de kaplablokjes precies passen en bouwt zo een dek. Hij werkt zorgvuldig en begint opnieuw als het niet lukt. Hij plaatst enkele dieren in de ark en zet dan een dak op de ark.
- 09.03: L verzamelt de deegrolletjes. De kinderen gaan hun handen wassen. L verzamelt het deeg en maakt er één grote bol van.
- Waarom de kinderen een eigen stuk deeg laten kneden en uitrollen als het dan weer samengevoegd wordt tot een grote bol deeg?
- Het lokaal is niet groot (twee gewone huiskamers). Toch spelen de kinderen goed.
- De kinderen (meisjes) bij het kamp spelen nu dat ze poezen zijn.
- L zet het deeg weg om te rijzen.
- L zit weer aan tafel en helpt kinderen met weven en maken van pompon.
- L heeft veel aandacht voor wat er gebeurt en helpt steeds als het nodig blijkt.
- De deur naar de hal blijft de hele tijd open staan. Dit is een goede zaak: de klas krijgt daardoor steeds frisse lucht.
- 09.13: K komt binnen. De mama spreekt kort met L.
- L geeft opdracht aan K om M te helpen.
- 4 kinderen tekenen aan tafel. Ze gebruiken bijenwasstiften en –blokjes.
- Het is goed dat de kinderen de keuze hebben tussen blokjes en stiften. Maar het zijn twee zaken die niet tot de fijne vingermotoriek aanzetten en die veel druk vergen om te tekenen. Het aanbieden van zachte kleurpotloden zou ook een goede zaak zijn, waardoor er aandacht kan zijn voor een goede houding van het potlood en er minder druk moet uitgeoefend worden op het schrijfgerief.
- De hoeken van de tekenbladen zijn afgerond (geknipt).
- Waarom zijn de hoeken van de bladen afgerond?
- K tekent opvallend met bewegingen vanuit de elleboog. De 3 meisjes die tekenen werken met fijnere motoriek.
- L gaat rond in de klas; kijkt hier en daar; spreekt met kinderen. Zij brengt enkele kinderen tot bij haar plaats aan de tafel en gaat dan weer rond.
- Enkele jongens en meisjes bouwen het kamp verder uit.
- 1 kind speelt aan tafel met de houten burcht; hij speelt dat een konijn een vrouw aanvalt en vertelt dat halfluid.
- R en E tekenen met overleg, ze bespreken ook hun tekening.
- L zingt: *M mag eens komen, A ook.*
- Als kinderen te druk worden roept (zingt) L hen bij zich of gaat hen halen.
- V komt fruit schillen.
- 09.25: L begint fruit te schillen en te snijden.
- L schilt zeer dik. Kan dit niet zuiniger?
- Is het fruit biologisch? Koopt de school dit fruit aan of brengen de kinderen het mee?
- Moet het fruit (appelen, peren) geschild worden?
- M en A moeten bij L komen; ze nemen tekengerief, zetten zich aan tafel en tekenen.
- L laat kinderen tekenen als ze bij haar komen. Heeft zij nog andere opdrachten in petto?
- 09.36: L begint de doeken op te ruimen en zingt zacht daarbij. Een kind vraagt: *'Gaan we opruimen?'*

1 kind sleept een stapel doeken naar de trap in de hal en springt van de trap op de doeken.

Dit is een goede bewegingsoefening, waarbij het kind een steeds grotere uitdaging aangaat door telkens van een hogere trede hoger te springen.

Dit kind is niet in het zicht van L.

Iedereen begint nu op te ruimen, maar er wordt intussen ook nog gespeeld.

Terwijl de kinderen opruimen, schilt en snijdt L nog wat fruit.

Het opruimen schiet niet op. De kinderen spelen meer dan opruimen.

L geeft enkele kinderen weer opruimopdrachten.

L helpt mee opruimen.

Nu schiet het wat beter op.

Er zijn slechts enkele kinderen die goed helpen bij het opruimen.

09.51: L begint te zingen.

De kinderen verzamelen in de voorkamer en zetten zich op de vloer.

De deur naar het terras staat al een kwartier open. 3 kinderen staan op een stoel naar buiten te kijken.

L geeft nog enkele kleine opruimtaken.

De organisatie loopt niet zo vlot: L moet de kinderen bij de terrasdeur verwijderen, enkele kinderen nog tot opruimen aanzetten en intussen zitten er al kinderen te wachten in de kring.

K zet de tafel met de burcht nog verder op orde. Hij doet dit zeer zorgvuldig.

K stoort er zich niet aan dat de meeste kinderen nu in de kring zitten. L laat hem ook zijn gangen gaan.

2 kinderen halen de schalen met fruit en zetten die op de tafel in de kring.

M moet op de stoel naast de kast gaan zitten.

Waarom moest M uit de kring?

L vouwt de armen gekruist voor de borst; de kinderen doen dit ook, maar niet allen.

Waarom de armen kruisen voor de borst?

L wijst wie een stuk fruit mag nemen. De kinderen nemen 2 stukken fruit. Dit gebeurt wat chaotisch.

Waarom laat L het fruit niet uitdelen?

Door gestommel in de klas boven, wordt het in deze klas niet echt stil.

L zingt zacht: 'Ik heb...'

L gaat naar de keukenhoek en neemt een schaal met kopjes water.

L wisselt snel van lied naar actie.

K telt de kinderen. Hij slaat er eentje over en begint opnieuw.

L zegt: 'En met juf erbij?'

Volwassenen spreken over zichzelf als 'ik' of 'mij'. Ze benoemen zich liever niet in de derde persoon.

E telt de kopjes: 17.

L vraagt: *Hoeveel heb ik er te weinig?* Kinderen roepen: *Twéé.*

Dit is een goede aanzet voor het rekenen.

De kinderen drinken.

10.05: De kinderen zetten hun kopje terug in de mand. Ze staan op en maken een kring.

- Een kleuter schuift de zetel van L weg; ook de tafel wordt opzijgezet.
L zingt: *'Wij maken een kringetje...'* Het duurt even voor de kring klaar is.
- 10.07: L trekt 1 gordijn dicht, het andere gordijn blijft open.
S vraagt om het tweede gordijn ook dicht te trekken want de zon schijnt in haar ogen.
L zingt: *'Goeie morgen Welgekome...'*
L zingt te laag. Zingen met kleuters gebeurt in een hogere tessituur, liefst tussen hoge en lage mi.
Dit is bijzonder belangrijk voor een goede stemontwikkeling.
Waarom nu pas de kinderen groeten met goeie morgen en welgekomen? Ze zijn al anderhalf uur in de klas en hebben al gespeeld, getekend, gekneed enz.
De kinderen kruisen de armen voor de borst.
Waarom de armen kruisen voor de borst? Dit sluit de gezonde ademhaling af.
Ze zeggen een spreuk en maken er gebaren bij. De kinderen doen goed mee.
Na de spreuk het lied: *'Voetje voor en terug'*
Dan het versje: *'Tippen en hakken...'* met een sprongetje erbij.
Dan het lied: *'Mijn handen klappen...'*. Ook hier doen de kinderen goed mee.
Nu volgt er een lied met rondstappen in de kring. De kinderen doen goed mee, maar zingen niet.
Dan een lied over een kabouter, waarbij de kinderen op handen en knieën rond de tafel kruipen.
Dan staan zij weer in de kring.
Dan het versje: *'Ze kwamen bij het vijvertje aan'*, met gebaren. De kinderen doen goed mee, maar spreken niet mee.
Een kind dat stoort wordt door L uit de kring gehaald en op een stoel gezet.
Ze zingen: *'De kikkertjes...'* Nu doen de kinderen zeer goed mee en zingen ook goed. Dit gaat zo verder tot *'happetje...'* (over de eenden).
Dan het lied: *'Alle eendjes zwemmen...'*
- 10.19: De kinderen gaan nu rond de tafel en gaan dan aan tafel zitten.
Dit was een bijzonder goed kwartier, waarin veel verschillende bewegingen aan bod kwamen, waarbij de kinderen zéér actief waren.
De kinderen zongen niet goed mee, behalve het lied over de kikkertjes.
Hebben de kinderen vaste plaatsen aan tafel?
L neemt de kom met deeg, legt het deeg op tafel.
L trekt het deeg in stukken. 2 kinderen (W en R) delen uit.
L zegt: *'Roer het deeg.'* Allen doen het driemaal.
Nu maakt ieder kind iets met het deeg.
L deelt rozijnen uit. De kinderen verwerken die in het deeg.
L haalt de oven.
De kinderen die klaar zijn leggen hun deeg op de ovenplaat en gaan de kring klaarzetten. Ze gebruiken daarvoor bakjes. W, K en enkele meisjes doen dit snel en goed. Voor zichzelf zetten ze een stoel in de plaats van een bakje.
Enkele kinderen nemen de rozijnen mee in de kring en eten ze daar op.
L vraagt: *'M, wil jij de gordijnen weer opendoen?'* Hij doet dit.
L zet de ovenplaat in de oven.
Was de oven al warm genoeg?

Laat L de broodjes niet eerst rijzen?

L zit in de zetel in de kring. Zij klapt een ritme: handen en knieën.

De kinderen die nog rozijnen in de hand hebben, doen alleen met de voeten mee.

L zingt: *'Laat zien jullie voeten...'* Met gebaren. De kinderen doen goed mee.

Dit was een kort, mooi moment waarin ritmisch gewerkt werkt.

10.39: L zegt wie de deur mag openen. De kinderen halen dan jas en schoenen.

10.47: De kinderen gaan naar beneden en buiten en zingen intussen van de 'kikkertjes'.

OPMERKINGEN**Welke activiteiten gebeurden er?**

Vrij spelen

Kneden

Opruimen

Bewegingsspelen met zang en ritme

Fruit snijden en eten

Water drinken

In deze klas was er aandacht voor tekenen, maar het gebruikte materiaal kan gevarieerder. Is er aandacht voor schrijfhouding, druk, manier van tekenen, ontwikkelingen in het tekenen enz?

Gaat er niet overdreven veel aandacht naar eten (fruit, bakken, pedagogische maaltijd, lunch, namiddagfruit ...)?

In de loop van twee uur waren er twee klassikale activiteiten: deeg kneden en bewegingsspelen (arbeidsspelen). Deze klassikale activiteiten duurden van 10.07 tot 10.39. Dit is een halfuur.

Hoe gaat het met de seizoenentafel?

Hoe verloopt de schooldag verder?

AGENDA, JAARPLAN, ONTWIKKELINGSDOELEN:

Is er een agenda (klasboek, lesvoorbereiding)?

Is er een jaarplan?

Welke ontwikkelingsdoelen werden er vandaag nagestreefd?

Waar werden de focus en de ontwikkelingsdoelen genoteerd?

DIFFERENTIËRING, REMEDIËRING, RAPPORTERING:

Heeft L tijd om tijdens het vrije spel kinderen te observeren en een en ander te noteren?

Hoe gebeuren de observaties?

Hoe worden de observaties genoteerd?

Hoe differentieert L?

Kan L gerichte opdrachten geven aan kinderen die een bijzondere activiteit nodig hebben?

Hoe remediëert L?